

Tájékoztatás a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós szabályok Litvánia általi állítólagos megsértésével kapcsolatos panaszok előzetes lezárásáról

Hivatkozási szám: CHAP (2022) 00390

Az Európai Bizottsághoz számos panasz érkezett a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv¹ 6. cikke (5) bekezdésének Litvánia általi állítólagos megsértésével kapcsolatban.

Háttér-információk

2021. november 11-én a litván parlament elfogadta a fertőző emberi betegségek megelőzéséről és az ellenük való védekezésről szóló, I-1533. sz. litván törvény 18. és 40. cikkének módosításáról szóló XIV-620. sz. törvényt, amely 2021. december 1-jéig volt hatályban, és egy új mentességet vezetett be az egészségügyi vizsgálatok térítésére vonatkozó általános szabály alól.

A XIV-620. sz. törvény hatálybalépését követően azon munkavállalók tesztelését, akik ellenjavallat hiányában megtagadják egy olyan betegség elleni védőoltás felvételét, amely miatt országos szintű sürgősségi és/vagy karanténintézkedések vannak érvényben, és akiket munkájuk vagy tevékenységük végzése során rendszeresen tesztelni kell az adott fertőző betegségre, a munkavállaló vagy – a munkáltató döntése alapján – a munkáltató köteles fizetni.

A munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó uniós rendelkezések és a 89/391/EGK tanácsi irányelv 6. cikke (5) bekezdésének esetleges sérelme

A munkavállalók munkahelyi egészségvédelmére és biztonságára vonatkozó uniós jogszabályok alapvető jogi aktusa a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv (úgynevezett „keretirányelv”). A keretirányelv valamennyi tevékenységi ágazatra alkalmazandó mind a köz-, mind a magánszférában. Meghatározza többek között a kockázatok megelőzésére, illetve a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségének védelmére vonatkozó általános elveket, valamint általános iránymutatásokat ad az említett elvek végrehajtására vonatkozóan, továbbá számos kötelezettséget ír elő a munkáltatók és a munkavállalók számára. A munkáltatónak értékelnie kell minden, a munkavállalókat ténylegesen vagy potenciálisan fenyegető kockázatot, és azok alapján meg kell állapítania a megfelelő megelőző és védintézkedéseket, figyelembe véve a vállalkozás és/vagy a telephely tevékenységeinek jellegét.

Ezenkívül a keretirányelv 6. cikkének (5) bekezdése kimondja, hogy „A munkahelyi biztonsággal, higiéniával és egészségvédelemmel kapcsolatos intézkedések költségei semmilyen körülmények között nem terhelhetik a munkavállalókat”.

Mivel az új litván törvény az éppen zajló egészségügyi válság járványfenyegetése elleni küzdelem céljából került bevezetésre, a közegészség védelmét célzó intézkedésként, nem tartozik a keretirányelv említett rendelkezésének hatálya alá, amely elsősorban a munkáltató által a vállalkozáson vagy létesítményen belüli kockázatértékelés alapján hozott intézkedésekre vonatkozik. Bár közvetetten érintheti az egyes munkáltatók vállalati/üzemi

¹ HL L 183., 1989.6.29., 1. o., módosított szövegváltozat.

szinten hozott óvintézkedéseit, az új litván intézkedés a litván közegészségügyi politika részét képezi, nem pedig a litván munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági politikáét, hiszen a szóban forgó törvény a fertőző betegségek megelőzésére és az ellenük való küzdelemre irányul.

A Bizottság szolgálatainak álláspontja szerint a munkavállalókra rótt azon kötelezettség, hogy munkájuk vagy tevékenységük végzése során egy fertőző betegség elleni védőoltást mutassanak be vagy rendszeres időközönként teszteljék magukat az adott fertőző betegségre, nem sérti a 89/391/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (5) bekezdését. Ez a kötelezettség a súlyos egészségügyi veszélyek elleni küzdelmet szolgáló általános intézkedés volt, amelyet a jelek szerint nem csak a munkahelyi környezetben, hanem tágabb összefüggésben is alkalmaztak. Emellett hangsúlyozni kell, hogy a COVID19-világjárvány rendkívüli körülményei között a szóban forgó intézkedés valóban kezelni tudott egy jelentős népegészségügyi válságot, és így önmagában nem tűnik aránytalannak.

Következésképpen a Bizottság szolgálatai szerint nem valósult meg a 89/391/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (5) bekezdésének megsértése.

Közegészségügyi politika

Felhívjuk továbbá a figyelmet arra, hogy a közegészségügy az egyik olyan terület, ahol a tagállamok továbbra is jelentős részben megőrzik saját jogalkotási és igazgatási hatáskörüket. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikkének (7) bekezdése értelmében az Unió tevékenységének tiszteletben kell tartania a tagállamoknak az egészségügyi politikájuk meghatározására, valamint az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás megszervezésére és biztosítására vonatkozó hatáskörét. A tagállamok hatásköre kiterjed az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás működtetésére, és a hozzájuk rendelt erőforrások elosztására. Konkrétan a COVID19 elleni oltási politikákat illetően az Európai Bizottság azt is egyértelművé tette, hogy *„a közös uniós megközelítés mindig tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét és a tagállamok egészségügyi politikával kapcsolatos hatásköreit: az oltási politikák továbbra is a tagállamok kezében vannak”*².

Következtetés

A Bizottság szolgálatai mindezek alapján arra a következtetésre jutottak, hogy az ügy további vizsgálata nem indokolt, és az ügyet le kell zárni. Amennyiben azonban olyan új információk kerülnek a panaszosok birtokába, amelyek arra utalnak, hogy Litvánia uniós jogot sérthetett, és amelyekre a fenti értékelés nem terjed ki, ezért az *„Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén”*³ című bizottsági közlemény alapján indokolhatják a panasz újraértékelését, kérjük, ezen értesítés közzétételétől számítva négy héten belül tájékoztassák erről az Európai Bizottságot. Amennyiben négy héten belül nem érkezik be új információ, vagy ha a kapott új információ nem vezet eltérő eredményre, az ügyet a Bizottság lezárja.

---

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és az Európai Beruházási Banknak – A Covid19-oltóanyagokra vonatkozó uniós stratégia, COM(2020) 245 final, 2020. június 17., elérhető a következő címen: [EUR-Lex - 52020DC0245 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0119(01))

³[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0119\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0119(01)).